

İNTERNET VE DEMOKRASİ

Editörler

Doç. Dr. Ayşe Aslı SEZGİN

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba YOLCU

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2018

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademişyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-225-1

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademişyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

İnternet ve Demokrasi

Yayıncı Sertifika No

25465

Editörler

Doç. Dr. Ayşe Aslı SEZGİN
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba YOLCU

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Bisac Code

POL028000

DOI

10.37609/akya.1500

GENEL DAĞITIM

Akademişyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

Önsöz v

Giriş 1

1. BÖLÜM

AĞ TOPLUMUNDA DEMOKRASİ 5

21.Yüzyıl Toplumunun Yeni Tanımı 7

Teknolojinin Gelişen Sosyolojisi: Ağ Toplumu 19

Ağ Toplumu'nun Yeni Demokrasi Yorumu 31

İnternette Demokrasi Kültürü Adana Büyükşehir
Belediyesi Örneği 53

2. BÖLÜM

DEMOKRASİ VS NETOKRASİ 69

Tarihsel Olarak Farklı Demokratikleşme Biçimleri 71

Demokrata Karşı Netokrat 95

Demokratik Elitler ve Elitizm.....111

Netokrasi ve Hukuk 129

3 BÖLÜM

İNTERNET VE SİVİL TOPLUM 143

İnternet Sonrası Demokratikleşme ve Toplumsal Hareketler...145

Sivil İtaatsizliğin Kavramsal Çerçevesi ve Enformasyon Çağı...159

Sivil İtaatsizlikte Sosyal Medyanın Etkisi.....177

Bir Sivil Direniş Örneği: Hindistan Bağımsızlık Hareketi.....191

Ortadoğu'da Netokratik İnşa: Suriye İç Savaşı.....207

ÖNSÖZ

Demokrasi kavramının tarihin farklı dönemlerinde, farklı tartışmalara konu olması, günümüzde bu tartışmanın çok daha farklı ve dijital bir boyutta incelenmesi süreciyle devam etmektedir. İnternet teknolojilerinin gündelik yaşamın her alanındaki, artık tartışmasız hale gelen etkisi, toplum yaşamında meydana gelen dönüşümlerin de kaynağında yerini almaya başlamıştır. Teknoloji ile birlikte gelişen ve değişen yaşamlar, sistemler beraberinde farklı tartışmaları da getirmektedir.

Bilgi Toplumu tartışmaları çerçevesinde bilgiye erişimin önemli bir kaynağı olarak değerlendirilen internet, sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamda da önemli bir etki alanı oluşturmuştur. Bu etki aynı zamanda, birtakım değişimleri de beraberinde getirmiş ve başta kavramsal bakış açısı olmak üzere, birçok alan bu değişimden etkilenmiştir. *Netokrasi* kavramı da internet-ağ teknolojisinin, dijital çağda, demokrasi kavramı üzerindeki etkisini gösteren bir kavram olarak tartışılmaya başlanmıştır.

Netokrasinin şüphesiz ki en çok üzerinde tartışıldığı alan siyasal alan olmaktadır. Henüz yeni kullanılmaya başlayan bir kavram olarak *netokrasi* aslında bir anlamda, internet teknolojisinin siyasal alan üzerindeki etkisini açıklamak için yeni bir bakış açısını da temsil etmektedir.

Endüstri toplumu, bilgi toplumu ve ardından da ağ toplumu kavramlarının tartışıldığı tarihsel süreçte, demokrasinin yeni görünümü olarak netokrasi kavramı da literatürdeki yerini özellikle uluslararası alanda almıştır. İnternetin sunduğu yeni

imkanların demokrasinin bu yeni görünümüne avantajlar sunup sunmadığı konusunda tartışmaların da yaşandığı günümüzde, konuyla ilgili ayrıntılı ve açıklayıcı bilgiye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmanın ortaya çıkış sürecindeki ana fikir de bu ihtiyaç çerçevesinde açıklanabilir.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde sürdürülen eğitim-öğretim faaliyetleri sırasında, derslerde yapılan tartışmalarda bu kavram, yeni teknolojilerin yarattığı dönüşümler sık sık gündeme gelmiştir. Bu tartışmalardan hareketle, özellikle alanla ilgili literatüre lisans düzeyinde de olsa katkı sağlayabilmek heyecanı ile elinizdeki kitabın oluşturulması projesi hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda, *ağ toplumunda demokrasiye ilişkin tartışma başlıkları, demokrasi ve netokrasinin ilgili zeminde değerlendirilmesi, sivil toplumun internetteki hareket alanı* bölüm başlıkları olarak belirlenmiştir.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin, büyük bir heyecanla tespit ettikleri konular kapsamında araştırmalar yaparak kaleme aldıkları her bir makalenin sahip olduğu değer, bu öğrencilerin çalışma azim ve coşkuları ile değerlendirilmelidir. Elbette konuyla ilgili otoritelerin yaklaşımları bizlere de çok daha geniş bakış açılarının kapılarını açacaktır. Ancak, bu kitaptaki emek, bilgi ve merakla ortaya koyulan çalışmalar gelecekte konuyla ilgili yapılacak olan çalışmalara da ışık tutacaktır.

İnternet ve Demokrasi projesine katkılarını koyan, geleceğin akademisyenleri öğrencilerimiz başta olmak üzere, Netokrasi ve Hukuk makalesini kaleme alan Av. Mustafa Gökhan Gökfidan'a ve yayın sürecinde emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz.

Doç. Dr. Ayşe Aslı Sezgin
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Yolcu